

Бібліографічний список:

1. Zaika S.O. Business tourism industry: evolution and principles of organization. *Modern Issues of Physical Education, Sports, Tourism-Local History, and Physical Culture, and Recreation Work*. Monograph. Scientific editors: Nataliia Khlus and Tadeusz Pokusa. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2023. P. 5-45.

2. Zaika S.O., Kharchevnikova L.S. The role of innovations in the development of tourism. *Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи*. матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (3-4 листопада 2022 р.). Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2022. С. 76-78.

3. Титова Н.В. Діловий туризм в Україні: основні проблеми розвитку та шляхи їхнього вирішення. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua>

УДК: 338.48:379.85

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ТА ЙОГО МІСЦЕ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Лазаренко А.В., здобувачка*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Туризм є рушійною складовою економіки багатьох країн. За даними World Travel & Tourism Council [6], у 2019 році подорожі та туризм сприяли створенню 333 мільйонів робочих місць в усьому світі, що становило кожне десяте робоче місце. Нажаль, у 2020 році відбулося скорочення робочих місць, що було обумовлено карантинними обмеженнями у світі. Проте, перспективи на майбутнє є позитивними, і туристичний сектор у цілому демонструє свою стійкість і здатність відновлюватися. Незважаючи на труднощі, з якими усі зіткнулися, прогнози вказують на потужне десятилітнє зростання. Очікується підвищення ВВП подорожей і туризму у середньому на 5,8 %, щорічно у період 2022-2032 роки.

У 2022 році відносний внесок подорожей від туризму у ВВП складає від 14 до 60 %, у той час як у 2019 році частка доходила до 80 % та кількість туристів була від 2 до 75 тисяч у залежності від країни. Витрати міжнародних відвідувачів у 2022 році на прикладі Німеччини склали 24,6 мільярдів доларів та у Франції – майже 43,9 мільярдів доларів [6].

* Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент О.В. Грідін

Індустрія туризму має вельми суттєве значення для економіки України. Туризм дає збільшення валютних надходжень, створення нових робочих місць, формування ринку збуту товарів вітчизняного виробництва і це далеко не повний перелік можливих переваг розвитку у цьому напрямі.

Міжнародна практика свідчить про те, що за допомогою туризму вирішуються питання стимулювання розвитку економіки, єдності нації, пропагування національної культури [4].

Навіть попри війни, кризи, катаклізми більшість країн розвиває туризм як пріоритетну галузь національної економіки. В нашої країни зараз важкі часи, відповідно до цього потрібно запозичувати досвід розвинутих країн, які пройшли такого роду випробування.

Ми повинні презентувати нашу культуру, традиції, етнос, працювати над створенням позитивного туристичного іміджу України, адже ми неповторна й унікальна нація, яка є невід'ємною складовою скарбниці світової культури.

Наразі, робляться кроки до реалізації масштабного проєкту «Маршрути пам'яті», щоб зберегти пам'ять про події пов'язані із військовою агресією [3]. Але нас не повинні при цьому асоціювати лише через призму війни. Цілком зрозуміло, що якими б тривалими обмеження не були, бажання мандрувати у людей залишається.

Як показує міжнародна практика, сфера туризму не може розвиватися сама собою. Їй як повітря необхідна підтримка держави, тому треба стимулювати населення до внутрішніх подорожей. Це має бути ключовим фактором відновлення галузі на сьогоднішній день [1-2]. Найбільш дієвим і невитратним варіантом також є популяризація нашої культури, звичаїв, традицій, національної кухні серед мандрівників, створення позитивного туристичного іміджу України.

Туризм є елементом як зовнішньої, та й внутрішньої політики держави. Нам необхідно більше пізнавати один одного, розвивати внутрішній туризм в країні. Люди мають подорожувати, вивчати історію та традиції своєї країни. Дуже важливо переймати закордонний досвід. Наприклад, у США було впроваджено масштабну програму, яка стимулює її громадян подорожувати власною країною. Про туризм у межах країни наочно свідчить і розвиток внутрішніх авіарейсів. У цьому випадку показовим прикладом для нас може слугувати Польща. Також, Хорватія спромоглася побудувати свій імідж після громадянської війни та зацікавити туристів. Як і Хорватія нам потрібно залучати кошти та відновлювати стародавні міста, замки, садиби тощо [5].

Ми вже зараз активно інтегруємося до Європи, пропонуючи свої традиції, культуру, а надалі ми ще більше будемо цікаві у туристичному відношенні. Зараз у туристів зростає інтерес до вивчення вторинних напрямків і природи. Мандрівники стали більш відданими екологічності, що своєю чергою впливає на їх вибір подорожей. Україна має для цього чимало цікавих місць та природно-рекреаційних та культурно-пізнавальних ресурсів. Ми маємо багато санітарно-оздоровчих закладів у різних областях, на які слід звернути увагу, реконструювати та довести до європейських стандартів.

Також, треба розвивати ділові поїздки, які є каталізатором зростання, оскільки вони є невід'ємною частиною відносин, інвестицій, ланцюгів постачання та логістики, які підтримують міжнародні торгові потоки. У країнах з економікою, що розвиваються, ділові поїздки часто відіграють провідну роль у зростанні. Ширший сектор подорожей і туризму, створюють інфраструктуру та робочі місця, необхідні для транспортування, розміщення тощо. Ділові подорожі залишаються важливою частиною туристичної екосистеми. Дійсно, цінність особистих зустрічей не можна недооцінювати, і вони ніколи не будуть повністю замінені онлайн зустрічами.

Вже є напрацювання агентства розвитку туризму України та заступника голови Комітету транспорту та туризму Європейського парламенту István Ujhelyi, які анонсували створення платформи Industry of Peace for Ukrainian Tourism, що у перекладі означає – «Індустрія миру для українського туризму». Передбачається, що ця ініціатива буде слугувати майданчиком, на якому стейкхолдери індустрії туризму з України та Європейського Союзу матимуть змогу обговорювати і втілювати у життя проекти направлені на відбудову туристичної галузі нашої держави після перемоги [3].

Для України, на наше переконання, наразі відкривається унікальне вікно можливостей, зокрема у долученні світових експертів з різних галузей до модернізації й відновлення країни у цілому та туристичної галузі зокрема. Цілком очевидно, що туризм у перспективі допоможе сформувати високорентабельну та конкурентну індустрію, здатну задовольнити потреби туристів у різноманітних туристичних послугах, що, врешті-решт, зацікавить світові туристичні бренди та забезпечить значні грошові надходження до бюджету країни.

Бібліографічний список:

1. Грідін О.В. Ринок праці як фундаментальна основа забезпечення соціально-економічної безпеки держави та її регіонів. *Вісник Одеського*

національного університету: Економіка. 2022. Том 27. Випуск 3 (93). С. 101-108.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/3-93-18> URL: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2022_27_3/20.pdf

2. Грідін О.В., Заїка С.О. Інноваційний розвиток туристичної сфери України: стан, проблеми, перспективи. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції*, (02 листопада 2022 р.): тези доповіді. Харків: ДБТУ, 2022. С. 260-261.

3. Державне агентство розвитку туризму України
URL: <https://www.facebook.com/DARTUkraine/?locale=uk-UA> (дата звернення: 10.03.2023).

4. Красноручський О.О., Грідін О.В. Роль та значення відмінних особливостей моделей міжнародного та національного менеджменту в практиці міжнародного бізнесу. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки*. 2016. Вип. 174. С. 12-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2016_174_4

5. Танки і пляжі. Як Хорватія відновлювалася після війни.
URL: <https://korrespondent.net/world/3670722-tanky-y-pliazhy-kak-khorvatya-vosstanavlyalas-posle-voyny> (дата звернення: 10.03.2023).

6. World Travel & Tourism URL: <https://wttc.org/2022/EIR2022-GlobalTrendsPDF> (дата звернення: 03.03.2023).

УДК: 338.48-6:069(=161.2)-027.63"364"

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙНИЙ ТУРИЗМ ЗА КОРДОНОМ В УМОВАХ ВІЙНИ

Лапченко А.С., кандидат історичних наук,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0031-6481>

Сьогодні музеї змушені адаптуватися до навколишнього середовища і подій довкола. Бо саме мистецтво завжди вважалося рупором прогресивних думок суспільства. Воно може послужити основою-символом для самоідентифікації особистості як громадянина своєї країни. І ми зараз опинилися у ситуація бінарної інформації. Через війну, через інформаційну війну наш мозок хоче поділити на хороше і погане, на дуже прості схеми. Мистецтво – це майже науковий майданчик вироблення альтернативних точок зору – повільний засіб, він не діє відразу, це свого роду лабораторія, де виробляється альтернативна схема мислення.